

24.3.2021

Asia Arkkitehtuuri- ja designmuseohankkeen ohjausryhmä

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Helsingin kaupunki ovat tänään asettaneet ohjausryhmän, jonka tehtävänä on uuden, kansainvälistä huipputasoa edustavan arkkitehtuuri- ja designmuseon perustamishankkeen valmistelu ja ohjaaminen.

Ohjausryhmän toimikausi on 24.3.2021 – 31.12.2023.

Tausta

Hankkeen valmistelu perustuu vuosina 2018 – 2019 opetus- ja kulttuuriministeriön ja Helsingin kaupungin yhteistyössä Suomen arkkitehtuurimuseon säätiön ja Designmuseon säätiön kanssa toteuttamaan selvitystyöhön ja museokonseptin laatimiseen. Selvitysvaiheen aikana valtio ja Helsingin kaupunki valmistelivat ehdotuksen museon hallinnointia ja rahoittamista koskevaksi malliksi.

Valtioneuvosto teki vuoden 2020 neljännen lisätalousarvioesityksen yhteydessä uutta arkkitehtuuri- ja designmuseota koskien pöytäkirjamerkinnän, jonka mukaan hallitus sitoutuu osallistumaan uuden perustettavan Arkkitehtuuri- ja designmuseon säätiön pääomittamiseen enintään 60 miljoonalla eurolla. Valtion osallistumisen ehtona on ainakin 1) Helsingin kaupunki osallistuu säätiön pääomittamiseen vähintään valtion osuutta vastaavalla osuudella; 2) museorakennuksesta, museon vuokrasopimuksen sisällöstä sekä muista hankkeen toteuttamiseen ja museon ylläpitoon liittyvistä reunaehdoista (etenkin yksityisen rahoituksen osuus, arvonlisäverokysymykset, rakentamiskustannuksiin liittyvistä riskeistä vastaaminen) päästään valtiota tyydyttävään sopimukseen.

Tavoite

Uusi museo edustaisi laadultaan, näkyvyydeltään ja vaikuttavuudeltaan kansainvälistä huipputasoa ja toimisi Suomessa alansa valtakunnallisena vastuumuseona. Museoon yhdistyisivät kahden nykyisen valtakunnallisen museon toiminta, henkilöstö ja kokoelmat.

Museota varten perustettaisiin uusi säätiö, jonka hallintaan siirtyisivät nykyisten museosäätiöiden kokoelmat. Säätiö vastaisi museon varainhankinnasta ja hallitsisi museon pääomaa, jonka tuotolla katettaisiin museon toimintamenoista vähintään museorakennuksen vuokratulot ja muut kiinteistömenot. Museon toiminnasta vastaisi perustettava osakeyhtiö. Säätiö ja osakeyhtiö sopisivat museon kokoelmien hallinnoinnista ja hoidosta keskinäisellä sopimuksella. Museon henkilöstö olisi osakeyhtiön palveluksessa. Osakeyhtiö toimisi museolain tarkoittamana museon ylläpitäjänä, jolle opetus- ja kulttuuriministeriö voisi maksaa käyttökustannuksiin tarkoitettua valtionosuutta.

Valtio ja kaupunki pääomittaisivat museosäätiötä saman suuruisin osuuksin. Tavoitteena on, että pääoman määrä olisi yhteensä 150 miljoonaa euroa siten, että valtion ja kaupungin osuudet olisivat kummankin 60 miljoonaa euroa ja yksityisen pääoman osuus vähintään 30 miljoonaa euroa. Valtion rahoitusta koskevat lopulliset päätökset edellyttäisivät Helsingin

kaupungin sitovia päätöksiä saman suuruudesta pääomittamisesta. Yksityisen pääoman hankkiminen olisi perustettavan museosäätiön tehtävä.

Museota varten toteutettaisiin uudisrakennus Helsingin Eteläsatamaan. Helsingin kaupungin tarkoituksena on käynnistää Makasiinirannan kokonaiskehittämistä koskeva suunnittelu- ja konseptikilpailu maaliskuun 2021 aikana. Alue sisältää varauksen arkkitehtuuri- ja designmuseota varten. Tavoitteena olisi järjestää museosta erillinen arkkitehtuurikilpailu sekä päättää erikseen rakennushankkeen toteuttamistavasta.

Tehtävä

Ohjausryhmän tehtävänä on

- ohjata ja edistää hanketta ja sen tavoitteiden toteutumista
- vastata hankkeen koordinoinnista yhteistyössä hankejohtajan kanssa
- toimia hankkeen osapuolten välisenä yhteistyöelimenä
- tarjota asiantuntemusta ja tukea hankeorganisaatiolle
- seurata hankkeen taloutta ja varainhankinnan edistymistä
- ohjata hankevaiheeseen kuuluvaa selvitys- ja suunnittelutyötä liittyen säätiön perustamiseen, toiminnan ja toimintamallin suunnitteluun sekä rakennushankkeen valmisteluun
- osallistua hankkeen viestintään sekä hankkeen vuorovaikutteisuutta ja osallisuutta lisäävien toimenpiteiden suunnitteluun

Hankeorganisaation johtamista varten Helsingin kaupunki palkkaa hankejohtajan.

Hankejohtaja toimii Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden organisaatiossa ja siirtyy uuden museosäätiön alaisuuteen sen perustamisen jälkeen.

Hankejohtaja raportoi ohjausryhmälle hankkeen etenemisestä.

Hanketta varten laaditaan talousarvio ja aikataulu sekä hankesuunnitelma.

Kokoonpano

Ohjausryhmän puheenjohtaja

Pääjohtaja Timo Laitinen, Valtiokonttori

Jäsenet

toimitusjohtaja Jannica Fagerholm, Signe och Ane Gyllenbergs stiftelse

museonjohtaja Carina Jaatinen, Arkkitehtuurimuseo

ylivohtaja Riitta Kaivosoja, opetus- ja kulttuuriministeriö

apulaisbudjettipäällikkö Annika Klimentko, valtiovarainministeriö

CEO Mircku Kullberg, Glasshouse Helsinki

toimialajohtaja Tommi Laitio, Helsingin kaupunki

maankäyttöjohtaja Richard Manninen, Helsingin kaupunki

kulttuuriasianneuvos Päivi Salonen, opetus- ja kulttuuriministeriö

museonjohtaja Jukka Savolainen, Designmuseo

rahoitusjohtaja Tuula Saxholm, Helsingin kaupunki

hallituksen puheenjohtaja Ulla Teräs, Suomen arkkitehtuurimuseon säätiö

hallituksen puheenjohtaja Ari Tolppanen, Aristo-Invest Oy
hallituksen puheenjohtaja Anna Valtonen, Designmuseon säätiö

Ohjausryhmän sihteerinä toimivat hankkeelle nimettävä hankejohtaja ja valmistelusta opetus- ja kulttuuriministeriössä vastaava projektipäällikkö.

Rahoitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Helsingin kaupunki kattavat ohjausryhmän työstä aiheutuvat kustannukset samansuuruisin osuuksin. Ministeriölle aiheutuvat menot katetaan momentilta 29.01.01.

Ohjausryhmä työskentelee virkatyönä. Jäsenten matkakulut kokouksiin korvataan edullisimman matkustustavan mukaan. Mahdollisten kokouspalkkioiden maksamisessa noudatetaan valtionvarainministeriön suositusta kokouspalkkioiksi (VM/913/00.00.01/2017). Ohjausryhmän jäsenen tehtävästä ei makseta palkkioita eikä päivärahoja silloin, kun jäsen osallistuu työryhmän työhön taustayhteisönsä edustajana.

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Helsingin kaupunki

Annika Saarikko
tiede- ja kulttuuriministeri

Jan Vapaavuori
pormestari

Anita Lehikoinen
kansliapäällikkö

Sami Sarvilinna
kansliapäällikkö